

Aalborg, Hjørring, Frederikshavn, Randers, Aarhus, Horsens, Kolding, Herning, Varde, Ringkøbing, Esbjerg, Lemvig, Odense, Nyborg, Humble.

Endvidere have flere alt bestaaende Foreninger henvendt sig til Udvalget om Hjælp til at indføre folkelig Universitetsundervisning. Saadanne Henvendelser foreligge fra:

Birkerød, Helsingør, Holbæk-Rundby, Ringsted, Vohals, Rudkøbing.

Fra næsten alle de nævnte Steder er der kommet Anmodninger til Udvalget om at staffe Foredragsrækker allerede i dette Foraar.

Endelig har Udvalget faaet Meddelelse om paatænkte Folkeuniversitetsforeninger fra: Roskilde, Frederikshund, Kalundborg, Præstø, Næstved, Stelsør, Svendborg, Vejle, Silkeborg, Søby.

I Forbindelse med de stedlige Foreninger har Udvalget ordnet følgende Foredragsrækker i Februar—Marts:

Prof. B. la Cour „Tidens Naturlære“ i Kjøbenhavn og Ringsted.

Cand. med. B. Jensen „Bakterier og deres Liv“ i Kjøbenhavn, Aarhus, Randers.

Cand. mag. B. Dahlerup „Hovedpunkter i det danske Sprogs Historie“ i Kjøbenhavn (og muligvis i en sjællandsk Provinsstreds).

Prof. C. Wilkens „Det produktive Arbejde og dets Betingelser (Værdiernes Frembringelse)“ i Kjøbenhavn, Helsingør, Nyborg, Kolding.

Dr. phil. Wald. Vedel „Købstadkulturens Blomstring, særlig i det gamle Florents og det gamle Nürnberg“ i Aarhus og Horsens.

Assistent Bisgaard (et nationaløkonomisk Emne) i Aalborg, Hjørring, Frederikshavn.

Samtlige Rækker ere ordnede med Tilfud af Udvalget i Overensstemmelse med dets Virkeplan (se Bilag). Hermed ere imidlertid de Penge beslaglagte, som Udvalget har at raade over (i alt 1,200 Kr.), uden at det har været muligt at tilfredsstille alle de indkomne Anmodninger om Foredragsrækker. Udvalget har derfor for nylig maattet udsende en Rundskrivelse til samtlige Foreninger, hvori det meddeler, at det ikke ser sig i Stand til at give Tilfud til flere Rækker i dette Foraar.

Det vil ses af ovenstaaende Oversigt, at den Sag, Udvalget virker for, har vundet endog meget stærk Tilslutning i hele Landet; over 30 Foreninger have taget eller kunne ventes at ville tage Folkeuniversitetsundervisningen op. Naar det væsentlig er Byerne og i mindre Grad det aabne Land, der optræder i ovenstaaende Oversigt, saa er herved at erindre, at Foreningerne i flere mindre Byer i Virkeligheden mest bestaa af Medlemmer fra det omliggende Land. Saaledes har Foreningen i Ringsted ca. 1200 Medlemmer, hvoraf kun ca. 200 fra Byen, Resten fra dens Opland.

Naar Udvalget straks i Bevægelsens Begyndelse søgte om et Tilfud fra Statens Side, gik det ud fra den Betragtning (som ogsaa er fremhævet i dets Ansøgning), at i Kjøbenhavn og maaske i enkelte større Provinsbyer kunde Sagen vel økonomisk bære sig selv, men i de smaa Købstæder og især i Landkredsene vilde dette være en Umulighed. Rigtigheden af denne Betragtning maa Udvalget anse for fuldt ud godtgjort ved de Erfaringer, det hidtil har gjort. De Tilfud, Udvalget har paataget sig at give, beløbe sig gennemsnitlig til ca. 100 Kr. pr. Række uden for Kjøbenhavn. Ikke desto mindre have flere Kredse netop i mindre Byer og paa Landet (Herning, Langeland) maattet opgive at faa afholdt Foredragsrækker af Hensyn til Beføstningen, ligesom der næppe heller kan være Tvivl om, at adskillige Landkredse have holdt sig tilbage, fordi de paa Forhaand indsaa, at de ikke vilde kunne overkomme Udgifterne. Skal Bevægelsen faa den Betydning og det Omfang, som den sikkert bør have, ikke mindst i Danmark, der har en gammel Hædersplads at hævde paa Folkeoplysningens Omraade, da maa Staten træde hjælpende til; og Udvalget tillader sig derfor under Henviisning til de nu indbundne Erfaringer paa ny at anbefale sit Andragende om et Tilfud paa 5,000 Kr. for det kommende Finansaar.

Kjøbenhavn, den 4de Februar 1899.

Med venlig hilsen
 S. U. B.

Allerærbødigst

Kr. Erslev.

A. B. Drachmann.